

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-01

Diarienummer N609-5286/22

Handläggare:

Christian Arensberg

E-post: christian.arensberg@grundskola.goteborg.se

Yttrande över remiss om bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

1. Grundskolenämnden översänder förvaltningens förslag till remissvar som sitt yttrande till utbildningsdepartementet.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Utbildningsdepartementet har skickat ut ett förslag om att ta bort ämnet elevens val och att de undervisningstimmarna huvudsakligen flyttas till SO- och NO-ämnena. Även ämnena musik, bild samt hem- och konsumentkunskap föreslås få en del av timmarna, då för att balansera en teoretisering av skolan. Ett liknande förslag från Skolverket har tidigare remisshanterats under 2021.

Förvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna förändringarna, vilket ligger i linje med förvaltningens remissvar till Skolverket i januari 2021.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Inom grundskolan, specialskolan och sameskolan finns det idag små möjligheter för den enskilda eleven att göra några val. Elevens val har varit ett av få områden där eleven haft en möjlighet att välja en fördjupning efter intresse. Inom elevens val har det även varit möjligt att läsa ett ytterligare nybörjarspråk.

Möjligheten för en elev att göra val inom grundskolan har minskat under en längre tid. Med de föreslagna förändringarna kommer elevens möjligheter till personliga val att minska ytterligare. I kontakter med rektorer uttrycker de att detta kan få negativ effekt för elevers välmående.

Samverkan

Information på facklig samverkansgrupp (FSG) den 13 mars 2022.

Bilagor

1. Förslag till Göteborgs Stads remissvar på promemorian Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan U2022/04085
2. Promemoria U2022/04085, Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan

Ärendet

Göteborgs Stad är remissinstans för utbildningsdepartementets promemoria U2022/04085, Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan. Grundskolenämnden ansvarar för Göteborgs Stads svar och att skicka det direkt till utbildningsdepartementet.

Remissvar ska vara departementet tillhanda senast den 23 mars 2023.

Beskrivning av ärendet

Utbildningsdepartementet har skickat ut ett förslag om att ta bort elevens val som ämne. Timmarna som idag används för elevens val föreslås framför allt att flyttas till de samhälls- och naturorienterande ämnena. Motiveringen för detta är att det råder ”stoffträngsel” i dessa ämnen, kraven på vad eleverna förväntas lära sig ligger inte i nivå med antalet undervisningstimmar. En mindre del av timmarna föreslås flyttas till bild, musik samt hem- och konsumentkunskap, då med motiveringen att balansera så att timplanen inte blir för teoretisk.

Frågan om att ta bort elevens val som ämne har tidigare behandlats i Skolverkets förslag (Skolverkets dnr 6.1.1 - 2020:495). Grundskoleförvaltningens direktör svarade Skolverket den 27 januari 2021. Förvaltningen ställde sig bakom Skolverkets förslag om att ta bort ämnet elevens val och flytta dessa timmar till framför allt de samhälls- och naturorienterande ämnena.

Skolverket hade även förslag om förändrat regelverk för språkvalet. Dessa är inte längre med i det förslag som utbildningsdepartementet skickat ut.

Förslaget att ta bort elevens val upplevs av många inom förvaltningen som en naturlig följd av det beslut som riksdagen fattade 2013. Då beslöts att framför allt ämnet matematik behövde fler undervisningstimmar och en förflyttning av timmar från elevens val till matematik genomfördes. Ämnet elevens val har därefter av många skolor upplevts som svåradministrerat på grund av få timmar.

Förslaget från utbildningsdepartementet överensstämmer i huvudsak med det förslag från Skolverket som remissbehandlades 2021. Musik, bild samt hem- och konsumentkunskap föreslås få några enstaka färre timmar under grundskoletiden medan antalet timmar i natur- och samhällsorienterade ämnen istället får några fler timmar jämfört med Skolverkets förslag.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har redan i remissvaret till Skolverket 2021 ställt sig bakom förslaget att ta bort elevens val som ämne. Vid hantering av förslagen i referensgrupp med rektorer den 1 februari 2023 framkom inget annat än att det finns ett brett stöd för de föreslagna förändringarna.

Flera rektorer framhåller att lokalsituationen på flera skolor är ansträngd vad det gäller specialsalar, och då särskilt för hem- och konsumentkunskap. Även om den föreslagna ökningen är liten kan det innebära svårigheter för några skolor där man redan idag behöver använda sig av nollbyte mellan lektioner för att kunna få plats med de enligt timplanen föreskrivna undervisningstimmar. Förvaltningen behöver bevaka detta och ha med kapacitetsperspektivet av specialsalar vid renovering och nybyggnation av skolor.

Protokollsutdrag skickas till

Bilaga med remissvar skickas till u.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till ylva.gunnars@regeringskansliet.se . Remissvaret ska skickas i två versioner, word och PDF.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning